

NAJNOWOCZEŚNIEJSZY SYNCHROTRON

30 października 2009 roku została podpisana umowa pomiędzy Uniwersytetem Jagiellońskim a laboratorium Max-lab przy Uniwersytecie w Lund, dotycząca budowy krakowskiego synchrotronu. Naszym naukowcom pomóc w tym mają doświadczeni eksperci ze Szwecji.

Nowoczesny synchrotron (o obwodzie około 250 metrów i energii elektronów około 3 GeV) będzie stanowił źródło promieniowania elektromagnetycznego o szerokim zakresie widmowym – od dalekiej podczerwieni do twardego promieniowania rentgenowskiego, które będzie służyć badaniom naukowym i technicznym w różnych dziedzinach, między innymi

Umowę w imieniu Uniwersytetu Jagiellońskiego podpisał rektor prof. Karol Musiol

w biologii, chemii, fizyce, inżynierii materiałowej, medycynie, farmakologii, biotechnologii, geologii i krytalografii. Podobne źródła promieniowania funkcjonują już od wielu lat między innymi w USA, Japonii oraz większości krajów Europy Zachodniej.

Uniwersytet Jagielloński jest koordynatorem Krajowego Konsorcjum „Polski Synchrotron”, zawartego pomiędzy trzydziestoma dwoma uczelniami i instytucjami naukowymi

18 marca 2008 roku. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.synchrotron.pl.

AWoj

PONAD 5 MILIONÓW ZŁOTYCH NA ANGLOJĘZYCZNE STUDIA DOKTORANCKIE

Wniosek przygotowany przez pracowników Instytutu Nauk o Środowisku UJ znalazł się wśród zwycięskich projektów organizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego konkursu o środki finansowe z europejskiego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W konkursie startowały 172 projekty, z których finansowanie otrzymały 52. Na realizację projektu zatytułowanego *Utworzenie anglojęzycznych interdyscyplinarnych studiów doktoranckich o specjalności ekologia i wzmocnienie potencjału dydaktycznego kadry Instytutu Nauk o Środowisku* przyznano 5,3 miliona złotych. Studia zostaną utworzone przy Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UJ. Głównym celem projektu jest wykształcenie wysoko wykwalifikowanych młodych badaczy, konkurencyjnych na międzynarodowej arenie naukowej.

Instytut Nauk o Środowisku UJ jest czołową jednostką badawczą w dziedzinie ekologii, o czym świadczy między innymi przyznanie statusu Europejskiego Centrum Doskonałości. W 2008 roku Instytut uzyskał prawo do nadawania stopnia naukowego doktora nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia.

Aby ułatwić doktorantom poruszanie się w międzynarodowym środowisku naukowym, studia prowadzone będą w języku angielskim. Będą to pierwsze na Uniwersytecie Jagiellońskim studia doktoranckie całkowicie prowadzone w obcym języku. Program studiów obejmuje kursy reprezentujące różne dyscypliny naukowe, między innymi: biologię, ekologię, mikrobiologię, biotechnologię, informatykę, matematykę, geografę, kształtowanie środowiska i pokrewne. Każdy kurs będzie prowadzony przez nauczycieli akademickich Instytutu i częściowo przez wybitnych specjalistów z zagranicy. INoŚ będzie gościł 16 zagranicznych wykładowców, z których każdy spędzi w Instytucie tydzień i będzie brał aktywny udział w życiu naukowym, prowadząc wykłady, seminaria, dyskusje i indywidualne spotkania.

Celem rozwijania kontaktów i współpracy zagranicznej każdy doktorant wyjedzie na półroczny, a młody doktor na miesięczny staż do głównych ośrodków naukowych w Europie i poza nią. Spośród członków kadry Instytutu na miesięczne staże zagraniczne wyjedzie 12 osób.

Realizacja projektu rozpocznie się w marcu 2010 i potrwa do końca 2015 roku. W czerwcu 2010 i 2011 roku odbędą się dwa nabory na studia doktoranckie i staże dla młodych doktorów. Rekrutacja prowadzona będzie na zasadach konkursu ogłoszonego w polskiej i międzynarodowej prasie. Na podstawie zgłoszeń sporządzona zostanie lista rankingowa kandydatów, z których najlepsi zostaną zaproszeni na rozmowę kwalifikacyjną w Instytucie. Przyjętych zostanie w sumie 16 doktorantów (w każdym roczniku nie więcej niż trzech obcokrajowców), którzy przez cztery lata otrzymywać będą miesięczne stypendia w wysokości 2200 złotych, oraz czterech młodych doktorów, każdy na trzy lata z miesięcznym stypendium 3200 złotych. Nauczyciele akademicy biorący udział w kształceniu doktorantów wezmą udział

w kursach przygotowujących do prowadzenia zajęć w języku angielskim oraz w kursie retoryki.

W projekcie przewidziane są również środki na zakup sprzętu, programów komputerowych i materiałów, które pozwolą usprawnić działanie specjalistycznych pracowni i laboratoriów, a tym samym umożliwić prowadzenie eksperymentów naukowych na światowym poziomie. Planowane są zakupy komputerów przenośnych dla wszystkich osób objętych stypendiami.

Joanna Rutkowska i Dominika Włoch-Salamon

autorki są adiunktami w Instytucie Nauk o Środowisku UJ

Więcej informacji na stronie internetowej www.eko.uj.edu.pl

UJ JEDNĄ Z NAJBARDZIEJ PRODUKTORANCKICH UCZELNI W POLSCE

Uniwersytet Jagielloński zajął drugie miejsce w tegorocznej edycji konkursu na najbardziej produktoraniczną uczelnię w Polsce, zorganizowanego przez Krajową Reprezentację Doktorantów pod patronatem minister nauki i szkolnictwa wyższego oraz przewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Głównym celem przedsięwzięcia jest identyfikowanie i promowanie najlepszych rozwiązań dla doktorantów wprowadzonych w polskich szkołach wyższych. Na pierwszym miejscu w tegorocznym konkursie znalazł się Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a trzecie miejsce *ex aequo* przyznano Politechnice Warszawskiej i Uniwersytetowi Warszawskiemu.

Do najważniejszych inicjatyw naszej uczelni zaliczono między innymi: wyznaczenie górnej granicy stypendium doktoranckiego na poziomie 1500 złotych; ustalenie na maksymalnym poziomie podziału dotacji Funduszu Pomocy Materialnej na świadczenia dla doktorantów; możliwość wnioskowania o środki na badania

w ramach wydziałowych budżetów na badania własne; wysoki odsetek uzyskiwanych stypendiów zewnętrznych; szeroką ofertę szkoleń i spotkań informacyjnych organizowanych przez Towarzystwo Doktorantów UJ, Dział Programów Badawczych, CITTRU; udział doktorantów w szerokiej ofercie wyjazdów zagranicznych w ramach umów bezpośrednich oraz w międzynarodowych projektach badawczych; szeroką ofertę dodatkowych stypendiów w ramach Własnych Funduszy Stypendialnych UJ oraz Fundacji Tokijskiej; wprowadzenie obsługi studiów doktoranckich poprzez Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS); ogólnouniwersyteckie wykłady otwarte w ramach programu Artes Liberales; kurs dydaktyczny *Ars Docendi*; cykl wykładów *Ars Querendi* oferowanych przez Bibliotekę Jagiellońską; wsparcie doktorantów niepełnosprawnych ze strony Biura ds. Osób Niepełnosprawnych. Więcej informacji na stronie www.krd.org.pl.

AWoj

EXCELLENCE GROUP

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ został zakwalifikowany w rankingu niemieckiego ośrodka The CHE – Centre for Higher Education Development do grupy najlepszych ośrodków akademickich w Europie – tzw. Excellence Group. Wstępna selekcja wydziałów nauk politycznych odbywała się na podstawie sześciu kryteriów: liczby publikacji, liczby cytowań i najczęściej cytowanych książek – jako wskaźników poten-

cjału naukowego oraz mobilności studentów, mobilności kadry naukowo-dydaktycznej i oferty kursów magisterskich w ramach Erasmus Mundus – jako wskaźników internacjonalizacji wydziału. Najwyższe oceny Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych otrzymał w zakresie mobilności studentów, mobilności kadry i programów Erasmus Mundus. Więcej na stronie internetowej:

<http://www.excellenceranking.org/eusid/EUSID>.

302. MIEJSCE

W tegorocznym rankingu Times Higher Education – QS World University Rankings Uniwersytet Jagielloński został sklasyfikowany na 302. miejscu w skali całego globu: w zakresie nauk humanistycznych na miejscu 136. nauk ścisłych na miejscu 124. nauk Life Science i Biomedicine na miejscu 296. nauk społecznych został oceniony poniżej 300 miejsca (brak dokładnej klasyfikacji poniżej tego miejsca). UJ jest najwyższą sklasyfikowaną polską uczelnią w tym rankingu.

Generalnie nasza Uczelnia utrzymała swoją pozycję, w stosunku do poprzedniego roku, kiedy to została w tym rankingu sklasyfikowana na 300. miejscu.

W Academic Ranking of World Universities – 2009 tworzonym przez the Center for World-Class Universities and the Institute of Higher Education of Shanghai Jiao Tong University China Uniwersytet Jagielloński, podobnie jak w minionym roku został sklasyfikowany w grupie uczelni zajmujących miejsca od 303. do 401. Ten sam ranking klasyfikuje nasz Uniwersytet w Europie wśród uczelni zajmujących miejsca od 126. do 170. Szczegółowe informacje na stronie: http://www.arwu.org/ARWU2009_4.jsp.

LS

ROZWÓJ BADAŃ NAD HISTORIĄ I KULTURĄ ŻYDÓW KRAKOWSKICH

Ośrodek Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich został utworzony na Uniwersytecie Jagiellońskim z inicjatywy pracowników Katedry Judaistyki Wydziału Historycznego – stwierdził prof. Edward Dąbrowa, kierownik Katedry Judaistyki UJ.

Uroczysta inauguracja działalności Ośrodka odbyła się 17 listopada w auli Collegium Novum. Uczestników uroczystej sesji powitała dr Edyta Gawron, kierownik Ośrodka, dziękując wszystkim, bez których pomocy Ośrodek by nie powstał. – *Jesteśmy otwarci na współpracę z różnymi gremiami osób, chcemy także współpracować z naukowcami spoza UJ, w tym z zagranicy. Mamy nadzieję, że w przyszłości uda nam się pozyskać fundusze na stypendia dla pracowników naukowych, którzy będą opracowywać historię Żydów krakowskich* – dodała dr Gawron.

Następnie głos zabrał dziekan Wydziału Historycznego UJ prof. Andrzej Banach, który stwierdził: *Obecność dzisiaj tak licznej grupy studentów nie tylko z Katedry Judaistyki i Instytutu Historii, ale także z innych uczelni świadczy o tym, że młodzież chce poznawać przeszłość polsko-żydowską, chce wiedzieć, jaki był wkład tej społeczności do kultury i nauki.* Kolejny z przemawiających, prof. Edward Dąbrowa – kierownik Katedry Judaistyki UJ, podkreślił, że *idea naszą nie było tworzenie jednostki, która będzie monopolizować badania nad historią i kulturą Żydów krakowskich, intencją naszą jest raczej zgromadzenie wokół*

Ośrodka wszystkich tych, którym tematyka dziejów i kultury Żydów krakowskich jest bliska, nie tylko w okresie ostatniego wieku, ale także na przykład w czasie średniowiecza. Obecność Żydów od XIV wieku w Krakowie pozostawiła tak liczne ślady w krajobrazie miasta i w jego dziejach, że wystarczy materiałów i tematów dla bardzo szerokiego grona wszystkich tych, którzy w tym dziele chcą uczestniczyć.

Wystąpili także rabin Boaz Pash (naczelnny rabin Krakowa)

oraz Tadeusz Jakubowicz (przewodniczący Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie). Następnie dr Anna Jakimyszyn odczytała list od Lili Haber, przewodniczącej Związku Krakowian w Izraelu.

Wykład inauguracyjny *Studia żydowskie w Uniwersytecie Jagiellońskim a rozwój badań nad historią Żydów krakowskich* wygłosił dr hab. Michał Galas, mówiąc między innymi o wkładzie Uniwersytetu w rozwój studiów żydowskich oraz o dotychczasowych bada-

niach nad historią tego narodu, ze szczególnym podkreśleniem dorobku Katedry Judaistyki UJ, gdzie powstało wiele prac magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych dotyczących historii Żydów w Krakowie, a także losów krakowskich Żydów w Izraelu i krajach Diaspory. Jak podkreślił, w pracach tych, obok znanych i wielokrotnie analizowanych problemów, wciąż istnieje znaczna liczba dotąd niezbadanych zagadnień, stąd potrzeba określenia nowych priorytetów badawczych oraz stworzenia zespołów badawczych do ich realizacji.

Dr Edyta Gawron, kierownik Ośrodka Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich

J. Sawicz

Od lewej: prof. Andrzej Banach – dziekan Wydziału Historycznego UJ, prof. Edward Dąbrowa – kierownik Katedry Judaistyki UJ, rabin Boaz Pash – naczelny rabin Krakowa, dr hab. Michał Galas

Jednym z wyzwań, jakie stoją przed Ośrodkiem Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich, jest opracowanie i wprowadzenie do obiegu naukowego przechowywanych w archiwach, bibliotekach państwowych i instytucjonalnych oraz w kolekcjach prywatnych w Polsce i za granicą źródeł w różnych językach (w tym w językach żydowskich), dotyczących zarówno instytucji, grup społecznych, jak i wybitnych przedstawicieli Żydów krakowskich. – *Wiele publikacji dotyczy rozproszonych nurtów i wątków, ciągle brakuje nam syntezy historii Żydów krakowskich, ciągle mamy w pamięci to, że archiwum Żydów krakowskich, które przetrwało drugą wojnę światową, znajduje się w Warszawie. Dobrze by było więc znaleźć miejsce w Krakowie, żeby przynajmniej kopie tych dokumentów mogły się tutaj znaleźć. Celem Ośrodka jest też edukacja nie tylko studentów, ale także mieszkańców Krakowa, dla których przygotowujemy otwarte wykłady z historii kultury Żydów krakowskich* – dodał dr hab. Michał Galas.

Ponadto wśród podstawowych zadań Ośrodka Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich znajdzie się organizacja konferencji i sesji naukowych poświęconych historii Żydów

Od lewej: dr hab. Leszek Hońdo, dr Anna Jakimyszyn, dr Andrzej Link-Lenczowski, prof. Andrzej Chwalba, prof. Jacek Purchla

krakowskich (także w kontekście porównawczym); prowadzenie zajęć i seminariów akademickich na temat historii Żydów w Krakowie; organizacja cyklicznych wykładów o charakterze popularnonaukowym oraz szeroko pojęta promocja badań nad historią Żydów krakowskich w kraju i za granicą, a także działania na rzecz stworzenia muzeum prezentującego historię i kulturę Żydów krakowskich.

Działalność Ośrodka wspiera Rada Programowa, w której skład wchodzi pracownicy Katedry Judaistyki oraz przedstawiciele innych jednostek Wydziału Historycznego UJ. Zadaniem Rady Programowej jest konsultowanie podstawowych kierunków działalności naukowej Ośrodka, projektów badawczych i edukacyjnych oraz opiniowanie wniosków w sprawach zmian organizacyjnych.

Ośrodek tymczasowo funkcjonuje w budynku Katedry Judaistyki przy ul. Batorego 12, ale jak poinformowała dr Edyta Gawron, w ciągu najbliższych pięciu miesięcy zostanie przeniesiony do Kolegium Kazimierzowskiego przy ul. Józefa 19.

AWoj

NOWA JAKOŚĆ LECZENIA, NOWA JAKOŚĆ ŻYCIA!

W Klinice Pediatrii, Gastroenterologii i Żywności Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie, 27 listopada 2009 roku, w obecności władz Szpitala, przedstawicieli CM UJ, Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ oraz sponsorów nastąpiło uroczyste otwarcie Gabinetu Terapii Biologicznej. To pierwszy w Polsce tego typu ośrodek dedykowany dzieciom z przewlekłymi chorobami zapalnymi jelit.

W Klinice Pediatrii, Gastroenterologii i Żywności Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego od wielu lat leczone są dzieci z chorobami zapalnymi jelit. Aby zapewnić im jak najlepsze warunki leczenia, Klinika podjęła starania mające na celu stworzenie warunków do szczególnego nadzoru terapii dla tej grupy chorych. W efekcie podjętych działań udało się przeprowadzić

modernizację jednej ze szpitalnych sal, w której powstał nowoczesny, doskonale wyposażony, trzyłóżkowy Gabinet Terapii Biologicznej, w którym przewlekle chorzy pacjenci będą mogli w komfortowych warunkach przechodzić terapię biologiczną.

Gabinet Terapii Biologicznej powstał w ramach Ogólnopolskiego Programu Wspierania Terapii Biologicznej realizowanego dzięki grantowi edukacyjnemu firmy Schering-Plough Polska oraz zaangażowaniu Polskiego Towarzystwa Wspierania Osób z Nie-swoistymi Zapaleniami Jelita „J-elita”. Ogólnopolski Program Wspierania Terapii Biologicznej stworzono z myślą o poprawie komfortu leczenia i jakości życia osób przewlekle chorych. W ramach Programu odbywają się cykliczne szkolenia dla lekarzy i pielęgniarek pracujących w gabinetach terapii biologicznej.